

Tu je 50 otázok k téme moderného slovenského národa vypracovaných na základe poskytnutých zdrojov:

1. **Čo považovali vzdelanci koncom 18. storočia za najdôležitejší znak národa?**a) náboženskú príslušnosťb) spoločenský stavc) **jazyk** 1
2. **Kto nazval Uhorsko „Európou v malom“?**a) Anton Bernolák**b) Ján Čaplovič** 2
3. **Ktoré dve národnosti mali v habsburskej monarchii dominantné postavenie?**a) **Nemci a Maďari**b) Slováci a Česi c) Rumuni a Chorváti 3
4. **Ktorý umelecký a myšlienkový smer zdôrazňoval cit, intuíciu a národnú históriu?**a) osvietenstvom**b) romantizmus**c) racionalizmus 4, 5
5. **Kedy pôsobila prvá (berňolákovská) generácia slovenských národovcov?**a) 1835 – 1848**b) 1780 – 1820**c) 1820 – 1835 4, 6
6. **Ktorý jazyk používali slovenskí evanjelici ako bohoslužobný a literárny pred kodifikáciou slovenčiny?**a) latinčinu**b) biblickú češtinu**c) nemčinu 7, 8
7. **Kedy bola prvýkrát kodifikovaná spisovná slovenčina Antonom Bernolákom?**a) **1787**b) 1843c) 1792 9, 10
8. **Na akom princípe bola založená berňolákovská gramatika?**a) etymologickomb) historickomc) **fonetickom (píš, ako počuješ)** 10
9. **Ako sa volal prvý slovenský román, ktorý napísal Jozef Ignác Bajza?**a) **René mládenca príhody a skúsenosti**b) Dúverná zmlúva medzi mníchom a diabľomc) Slávy dcera 11
10. **Ktorý spolok založili berňolákovci v roku 1792 v Trnave?**a) Tatrínb) Matica slovenská**c) Slovenské učené tovarišstvo** 12, 13
11. **Kto bol autorom osvietenského diela „Pilný domajší a poľný hospodár“?**a) Anton Bernolák**b) Juraj Fándly**c) Ján Kollár 14, 15
12. **Ktoré mesto bolo centrom generálneho seminára pre výchovu katolíckych kňazov?**a) **Bratislava**b) Trnava c) Nitra 10, 14
13. **Koľko zväzkov mal Bernolákov päťjazyčný slovník „Slovár Slowenský“?**a) jeden**b) šesť**c) dvanásť 16
14. **Čo bolo hlavným cieľom druhej generácie národovcov (kollárovskej)?**a) politická samostatnosť**b) slovanská vzájomnosť a spolupráca**c) zrušenie poddanstva 6, 17
15. **Ktoré dielo Jána Kollára najviac preslávilo myšlienku slovanskej vzájomnosti?**a) Slovanské starožitnosti**b) Slávy dcera**c) Náuka reči slovenskej 18, 19
16. **Ktorý vedec sa zaoberal archeológiou a dejinami Slovanov (autor Slovanských starožitností)?**a) Ľudovít Štúr**b) Ján Hollý**c) **Pavol Jozef Šafárik** 18, 20
17. **Čo znamená pojem „Slávia“ v ponímaní národovcov?**a) územie obývané Slovanmi alebo duch Slovanstva**b) názov hlavného mesta Slovanov**c) označenie pre maďarizáciu 21
18. **Ktorý katolícky básnik písal eposy (napr. Svätopluk) v berňolákovčine?**a) Juraj Fándly**b) Ján Hollý**c) Michal Miloslav Hodža 22
19. **Ktorý almanach začal spájať katolíckych a evanjelických vzdelancov v 20. rokoch 19. storočia?**a) Orol tatranský**b) Zorac**c) Nitra 23, 24
20. **V ktorom roku sa Štúr, Hurban a Hodža dohodli na novom spisovnom jazyku?**a) 1848**b) 1843**c) 1852 25, 26
21. **Ktoré nárečie sa stalo základom štúrovskej slovenčiny?**a) západoslovenské**b) východoslovenské**c) stredoslovenské 25, 27

22. **Kde sa uskutočnila pamätná vychádzka štúrovcov v apríli 1836?**a) na hrad Devínb) na Spišský hradc) na vrch Kriváň 28, 29
23. **Aké meno prijal Ľudovít Štúr na Devíne?**a) Miloslavb) Velislavc) Slavomír 28, 29
24. **Ktorá inštitúcia bola ohniskom národného hnutia študentov v 30. rokoch?**a) Trnavská univerzítb) Evanjelické lýceum v Bratislavec) Generálny seminár 26
25. **Ako sa volali prvé slovenské politické noviny, ktoré vydával Štúr od roku 1845?**a) Slovenské národné novinyb) Prešpurské novinyc) Slovenské pohľady 30, 31
26. **Kto bol autorom textu dnešnej slovenskej hymny „Nad Tatrou sa blýska“?**a) Andrej Sládkovičb) Ľudovít Štúrc) Janko Matúška 32, 33
27. **Ktorý celonárodný kultúrny spolok založili štúrovci v roku 1844?**a) Tatrínb) Slovenské učené tovarištvoc) Matica slovenská 30, 31
28. **Ktorá reforma zmenila Štúrov fonetický pravopis na etymologický (s ypsilonom)?**a) Bernolákova reformab) Hattalova reformac) Kollárov protest 34, 35
29. **Kedy vypukla revolúcia v habsburskej monarchii (Viedni a Pešti)?**a) v januári 1847b) v marci 1848c) v auguste 1849 36
30. **Ako sa volal prvý slovenský politický program vyhlásený v máji 1848?**a) Memorandum slovenského národab) Žiadosti slovenského národac) Prosbopis 37, 38
31. **V ktorom meste boli vyhlásené Žiadosti slovenského národa?**a) Liptovský Svätý Mikulášb) Martinc) Bratislava 37, 38
32. **Čo požadovali Slováci v Žiadostiach okrem národných práv?**a) zachovanie poddanstvab) zrušenie poddanstva a demokratické reformyc) vytvorenie samostatného kráľovstva 37, 39
33. **Ako sa volal prvý nezávislý politický orgán Slovákov založený vo Viedni v roku 1848?**a) Tatrínb) Slovenská národná radac) Matica slovenská 40
34. **Kde sa v júni 1848 konalo veľké zhromaždenie zástupcov slovanských národov?**a) vo Viednib) v Budínec) v Prahe (Slovanský zjazd) 37, 41
35. **Ktorý ruský cár pomohol Františkovi Jozefovi I. poraziť maďarskú revolúciu?**a) Peter I.b) Mikuláš I.c) Alexander II. 41, 42
36. **Kde sa odohrala rozhodujúca bitka, v ktorej boli porazení maďarskí revolucionári v auguste 1849?**a) pri Világošib) pri Slavkovec) pri Waterloo 41
37. **Ako nazývame obdobie prísneho policajného režimu po revolúcii 1848/49?**a) osvietenský absolutizmusb) neoabsolutizmus (Bachov absolutizmus)c) romantizmus 43
38. **Kedy bolo prijaté Memorandum slovenského národa?**a) 1848b) 1863c) 1861 44, 45
39. **Čo bolo hlavnou požiadavkou Memoranda z roku 1861?**a) vytvorenie Hornouhorského slovenského Okoliab) úplné odtrhnutie od Uhorskac) zavedenie nemčiny ako úradného jazyka 44, 46
40. **Kedy bola založená Matica slovenská?**a) 1861b) 1863c) 1875 47, 48
41. **Kto sa stal prvým predsedom Matice slovenskej?**a) Štefan Moyzesb) Karol Kuzmányc) Ján Francisci 47
42. **Ktoré mesto sa stalo centrom Matice slovenskej a memorandového zhromaždenia?**a) Bratislavab) Trnavac) Turčiansky Svätý Martin 44, 48
43. **Pri akej príležitosti bola založená Matica slovenská?**a) oslavy 1000. výročia príchodu Cyrila a Metodab) výročie narodenia Ľudovíta Štúrac) ukončenie revolúcie 48

44. **Koľko slovenských gymnázií vzniklo v 60. rokoch 19. storočia?**a) jednob) dvec) tri 49
45. **V ktorých mestách sídlili tri slovenské gymnáziá?**a) Revúca, Martin, Kláštor pod Znievom b) Bratislava, Trnava, Nitrac) Levoča, Kežmarok, Prešov 49
46. **Kedy boli slovenské gymnáziá a Matica slovenská zrušené uhorskou vládou?**a) 1863 b) 1875 c) 1892 46
47. **Čo znamená pojem „maďarizácia“?**a) násilné pomadžarčovanie iných národov v Uhorsku b) podpora slovanskej vzájomnosti c) sťahovanie Slovákov do Budapešti 50
48. **Ktorý panovník nastúpil na trón v decembri 1848?**a) Jozef II. b) Ferdinand V. c) František Jozef I. 41, 51
49. **Kto bol hlavným vodcom maďarskej revolúcie a odporcom národných práv Slovákov?**a) Lajos Batthyány b) Lajos Kossuth c) František Palacký 52, 53
50. **Ktorý slovenský politik vypracoval Memorandum slovenského národa?**a) Štefan Marko Daxner b) Andrej Sládkovič c) Ján Kollár 45

Analógia pre pochopenie: Slovenské národné hnutie bolo ako **stavba domu**. Bernolákovci položili **základy** vytvorením prvého jazyka, Kollárovcovia postavili **múry** hľadajúc oporu u iných Slovanov a Štúrovci dom **zastrešili** zjednotením národa pod spoločným živým jazykom a politickým programom. Matica slovenská potom slúžila ako **rodinný kozub**, ktorý udržiaval teplo kultúry aj v nepriaznivých časoch. 6, 48, 54